

ปัญหาการกำหนดโทษปรับทางอาญา : ศึกษากรณีพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

ณัฐฉรียา วงศ์ชัย¹
รองศาสตราจารย์อัจฉรียา ชูตินันท์²

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงความ เป็นมา แนวคิด หลักการ นโยบาย ตลอดจนหลักกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษปรับทางอาญาในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 รวมทั้งศึกษาหลักเกณฑ์และการกำหนดโทษปรับของประเทศไทย และต่างประเทศในการกำหนดโทษปรับทางอาญาในกฎหมายเกี่ยวกับป่าสงวน ตลอดจนศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาการกำหนดโทษปรับทางอาญาในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 เพื่อศึกษาและค้นหาการกำหนดโทษปรับทางอาญาที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางแก้ไขที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนศึกษาประสิทธิภาพของโทษปรับดังกล่าวต่อการยับยั้งและการเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากการทำลายป่าไม้

จากการศึกษาพบว่าบทบัญญัติในการกำหนดโทษปรับทางอาญาในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถยับยั้งป้องปรามการตัดไม้ทำลายป่าสงวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรการบังคับโทษทางอาญาไม่เหมาะสมกับลักษณะของอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ที่มีการพัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดที่มีการทำงานกันเป็นเครือข่าย และอาชญากรทางเศรษฐกิจจะมีภูมิหลังที่ดีเฉลียวฉลาด เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพสูงในการกระทำความผิด ทำให้ยากแก่การจับกุม และทำให้กฎหมายเข้าไปจัดการกับบุคคลเหล่านี้ยาก เนื่องจากโทษปรับทางอาญาของไทยนั้นกำหนดไว้ตามระบบตายตัวโดยการกำหนดจำนวนเงินชั้นสูงและชั้นต่ำนั้นเป็นโทษที่ไม่มีความยืดหยุ่นและแข็งกระด้าง รวมทั้งอัตราโทษในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 นั้น มีอัตราโทษที่ต่ำไม่เอื้อต่อการกำหนดโทษปรับ จึงไม่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด อันเป็นความเสียหายที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และการนำเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ในการกระทำความผิดในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 นั้น ไม่สามารถยับยั้งข่มขู่มิให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดได้

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ดังนั้น ผู้เขียนจึงสนใจจะศึกษาการกำหนดโทษปรับตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดต่อพื้นที่ป่าสงวนอันเป็นผลมาจากการกระทำความผิดหรือจำนวนเท่าของ

¹ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ ปรีพี พนมงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิด ซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเศรษฐกิจ และประโยชน์สาธารณะนั้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งนำหลักเกณฑ์การกำหนดโทษเกี่ยวกับป่าไม้ของต่างประเทศมาบังคับใช้ ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ประเทศไทยควรนำการปรับตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดต่อพื้นที่ป่าสงวนอันเป็นผลมา จากการกระทำความผิดหรือจำนวนผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับจากการกระทำความผิด ได้แก่ ประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา มาปรับใช้ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 เพื่อให้การนำโทษปรับทางอาญามาบังคับใช้ในความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนให้ได้ผลมี ประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 โดย กำหนดอัตราโทษปรับไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่จะได้รับและนำหลักความรับผิดชอบโดยเด็ก ขาดมาบังคับใช้กับกระบวนการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนแห่งชาติ จะทำให้โทษปรับ ทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนแห่งชาติมีผลบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลु วัตถุประสงค์ที่แท้จริงและทำให้สามารถแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนได้

1. บทนำ

โทษปรับเป็นโทษทางอาญาประการหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยปรากฏ อยู่ในมาตรา 18 เป็นมาตรการทางกฎหมายที่บังคับเอากับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด (จิรวุฒิ ลิปิพันธ์, 2550:1) การบังคับโทษปรับควรจะต้องตอบสนองการคุ้มครองสาธารณะต่อ การกระทำความผิดในต่อ ๆ ไปด้วย ต้องสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่บกพร่องของผู้กระทำ ความผิดนั้น โดยสามารถปรับตัวเองอยู่กับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุขต่อไป ไม่กลับไปกระทำ ความผิดซ้ำอีก แต่อย่างไรก็ตาม แม้พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 จะได้บัญญัติ โทษไว้ทั้งจำคุกและปรับในอัตราที่สูงพอสมควร แต่เนื่องจากแรงจูงใจในผลประโยชน์ตอบแทน จากการกระทำความผิดนั้นมากกว่าโทษปรับตามกฎหมายหลายเท่าตัว จึงทำให้ผู้กระทำความผิด ตัดสินใจที่จะกระทำความผิด จึงส่งผลให้พื้นที่ป่าสงวนถูกทำลายได้อย่างต่อเนื่อง สูญเสียพื้นที่ป่า สงวนในแต่ละปีในปริมาณมหาศาล

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนน่าจะเข้าข่ายเป็นภัยต่อ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง (กิตติ คำมี, 2550:79) เพราะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ของประเทศเป็นจำนวนมาก แต่การบังคับโทษปรับในประเทศไทยนั้นยังไม่สอดคล้องกับ ความผิดทางเศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่าการลงโทษปรับตามกฎหมายไทยเป็นการกำหนดโทษปรับ แบบอัตราตายตัว โดยการกำหนดจำนวนเงินขั้นสูงและขั้นต่ำซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนั้นยังไม่ สามารถยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด (Specific deterrence) และทำให้ผู้อื่น เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าเอาเยี่ยงอย่างได้ (อัจฉรียา ชูตินันท์, 2557:131) เนื่องจากมีอัตราโทษ ต่ำ ไม่เอื้อต่อการกำหนดโทษปรับจึงไม่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิดอันเป็น

ความเสียหายที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ การลงโทษปรับจึงไม่สอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อข่มขู่หรือยับยั้ง (deterrence)

สำหรับประเทศไทยนั้นโทษปรับที่กำหนดไม่เหมาะสมกับฐานะของผู้กระทำความผิดแต่ละรายยังไม่เหมาะสมในการบังคับในประเทศไทย (จิรวุฒิ ลิปิพันธ์, 2550:79) ขัดต่อหลักการลงโทษให้เหมาะสมกับตัวบุคคล (Individualization) และไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษ นั่นคือ เพื่อการข่มขู่ยับยั้งมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีกทั้งจะต้องสอดคล้องกับความเสียหาย หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิด หากผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับมีปริมาณมากกว่าการลงโทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ ผู้กระทำความผิดก็จะกระทำความผิดนั้น ในทำนองตรงกันข้าม ถ้าผลประโยชน์ที่คาดหวังมีปริมาณน้อยกว่าโทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับผู้กระทำความผิดก็จะถูกยับยั้ง โดยกฎหมายและจะไม่กระทำความผิดนั้น (ปกป้อง ศรีสนิท, 2553:512)

จากปัญหา และอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้กระทำความผิดทำให้เชื่อว่ามีผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ที่ยังไม่ได้ถูกดำเนินคดีทางอาญาและบุคคลเหล่านี้ก็ยังคงบุกรุก หรือทำลายป่า หรือทรัพยากรอื่นในเขตป่าสงวนต่อไป ซึ่งย่อมส่งผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรป่าไม้ของชาติไปมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงเป็นการจำเป็นอันเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงกฎหมายเรื่องนี้เสียใหม่ ดังนั้นจึงมุ่งศึกษาถึงปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับบทบัญญัติในการกำหนดโทษทางอาญาในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ในส่วนของมาตรการบังคับทางอาญาในพระราชบัญญัตินี้เพื่อหามาตรการทางอาญาโดยเฉพาะลักษณะโทษปรับที่เหมาะสมในความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนอันเป็นความผิดที่ให้ประโยชน์ตอบแทนสูง และหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการกำหนดอัตราโทษปรับกรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการลงโทษมีมาตรฐานเดียวกัน และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จะช่วยเสริมให้การลงโทษปรับกรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับป่าสงวน สามารถยับยั้งการบุกรุกทำลายป่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายให้ดียิ่งขึ้นให้ได้ผลสมดังวัตถุประสงค์ของกฎหมายและคุ้มครองป้องกันเพื่อรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรของชาติ

2. แนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษปรับทางอาญาในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507

2.1 แนวคิดและวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการลงโทษปรับ

แนวความคิดในการลงโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิด เป็นแนวความคิดที่สอดคล้องกับทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ ยับยั้ง (deterrence) กล่าวคือ เป็นการลงโทษต่อทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความหวาดกลัวไม่กระทำความผิดอีก

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษปรับ

การลงโทษปรับ เป็นการลงโทษต่อทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดโดยเชื่อว่าเป็นการลงโทษตามวัตถุประสงค์เพื่อการป้องปรามหรือการข่มขู่(deterrence) เพื่อให้ผู้กระทำความผิดมีความเข็ดหลาบ ไม่กระทำความผิดซ้ำอีก เนื่องจากเกิดความกลัวในผลที่ตนจะได้รับจากการถูกลงโทษค่าปรับ(J.D. Mc Clean and WOOD J.C.,1969:152)

2.1.2 วัตถุประสงค์ของการลงโทษ

ในการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น นักทฤษฎีวิทยาได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการลงโทษผู้กระทำความผิดมี 5 ประการ(อัจฉริยา ชูตินันท์,2557:130)

2.1.2.1 เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน(Retribution)

โดยถือหลักว่า เมื่อบุคคลใดกระทำความผิด หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ย่อมต้องได้รับผลตอบแทนจากการกระทำนั้นอย่างสาสมโดยใช้หลัก “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” หรืออาจเรียกว่า “An eye for an eye, a tooth for a tooth” ซึ่งปรากฏว่า การลงโทษนั้นค่อนข้างรุนแรงและเกินขอบเขต มีความทารุณโหดร้ายปราศจากมนุษยธรรม แต่ในปัจจุบัน การลงโทษโดยถือหลักการแก้แค้นทดแทนได้วิวัฒนาการไปตามแนวความคิดทางอาชญาวิทยาสมัยใหม่คือ หลีกเลียงเลิกใช้วิธีการทารุณทรมาณร่างกายจึงใช้โทษจำคุกแทนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะความหนักเบาแห่งการกระทำผิด แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่า สังคมปัจจุบันยังคงมีแรงกระตุ้นเตือนในการแก้แค้นผู้กระทำความผิด ซึ่งการมีบทลงโทษต่างๆ เป็นการเปิดโอกาสให้แก้ชุมชนได้แก้แค้นผู้กระทำผู้กระทำความผิดโดยผ่านทางกฎหมาย กฎหมายจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือเพื่อเป็นการลงโทษแทน

2.1.2.2 เพื่อเป็นการยับยั้งการกระทำความผิด(Deterrence)

กล่าวคือ ในการลงโทษผู้กระทำความผิด มีวัตถุประสงค์ที่น่าจะเห็นได้ชัด คือ เพื่อเป็นการยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำของผู้นั้น(specific deterrence)(Francis T. Cullen,Pamela Wilcox,2010:875) และเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าเอาเยี่ยงอย่าง ซึ่งวัตถุประสงค์นี้ เรียกว่า “การยับยั้งโดยทั่วๆ ไป(general deterrence) การลงโทษจึงก่อให้เกิดการยับยั้งอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “การยับยั้งเป็นพิเศษ”(Special deterrence) โดยเป็นการลงโทษเพื่อให้เป็นบทเรียนให้ผู้กระทำผิดรู้สำนึกและเข็ดหลาบไม่คิดกระทำความผิดอีกในอนาคต ซึ่งการยับยั้งเป็นพิเศษ(Special deterrence) เฟ่งเล็งเฉพาะตัวผู้กระทำผิดเพื่อให้เกิดความกลัวต่อโทษและไม่กล้ากระทำความผิดอีกในอนาคต

2.1.2.3 เพื่อเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม(Incapaciation)

กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของการลงโทษโดยวิธีประหารชีวิต จำคุก กักขัง ถือเป็นการตัดบุคคลผู้กระทำผิดออกจากสังคม โดยเฉพาะการลงโทษประหารชีวิตถือเป็นการตัดผู้กระทำผิดออกจากสังคมอย่างถาวร ส่วนการลงโทษจำคุก กักขัง เป็นการตัดผู้กระทำผิดออกจากสังคมเพียงชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกในสังคมปลอดภัยจากอาชญากรรม (ผจงจิตต์ อธิคมนันท์,2525:129)

2.1.2.4 เพื่อเป็นการแก้ไขผู้กระทำความผิด(Rehabilitation and Correction)

การแก้ไขผู้กระทำความผิด(Rehabilitation and Correction) (อรัญ สุวรรณบุบผา,2518:141) จึงเป็นการห้ามปรามมิให้เกิดการประกอบอาชญากรรม ดังนั้น แนวปรัชญาดังกล่าวจึงก่อให้เกิดวิธีการปฏิบัติในแบบต่างๆ แก่ผู้ต้องขังหรือนักโทษในเรือนจำที่ต้องจำคุกอยู่ เช่น การฝึกวิชาชีพ ให้การศึกษา และให้การบำบัดทางการแพทย์และจิตวิทยาโดยกระทำควบคู่กับการลงโทษ ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดีโดยเกิดความสำนึกผิดพร้อมที่จะกลับไปอยู่ในสังคม และประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้เมื่อพ้นโทษ

2.1.2.5 เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรม(Prevention of Crime)

การลงโทษมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันให้ชุมชน หรือสังคมนั้นปลอดภัยจากอาชญากรรม และเพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก และได้แก้ไขฟื้นฟูในระหว่างต้องโทษ พร้อมทั้งให้การศึกษาฝึกอาชีพเมื่อพ้นโทษแล้วจะได้กลับตนและประกอบอาชีพในทางสุจริต เพื่อเป็นแนวทางป้องกันมิให้อาชญากรรมเกิดขึ้นอีก

2.2 การกำหนดโทษปรับตามกฎหมาย

การกำหนดโทษปรับตามกฎหมายมี 4 แบบ ดังต่อไปนี้

2.2.1 การลงโทษตามหลักนิติเศรษฐศาสตร์

ในทางนิติเศรษฐศาสตร์ บุคคลจะตัดสินใจกระทำความผิด หากประเมินว่าผลประโยชน์คาดคะเน(Expected Cost) ของการกระทำความผิดสูงกว่าต้นทุนคาดคะเน(Expected Benefits) ของการกระทำความผิด ซึ่งจะสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือก(Choice Theory) และทฤษฎีเจตจำนงอิสระ(Free Will Theory) การลงโทษเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนต้องมีความเหมาะสมจึงจะสามารถป้องปรามการกระทำความผิด โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มต้นทุนคาดคะเนของการกระทำความผิด และลดผลประโยชน์คาดคะเนของการกระทำความผิด ได้แก่

1.) การเพิ่มบทลงโทษให้สูงขึ้น
2.)การเพิ่มโอกาสการจับกุมให้มากขึ้น

2.2.2 การกำหนดโทษปรับแบบอัตราตายตัว

ระบบปรับแบบอัตราตายตัว หมายถึง การกำหนดอัตราค่าปรับที่แน่นอน ซึ่งบางกรณีอาจเป็นการกำหนดไว้อย่างเด็ดขาดโดยระบุโทษไว้อัตราเดียวซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายไม่ต้องการให้ศาลใช้ดุลพินิจ เว้นแต่จะมีเหตุบรรเทาโทษ หรืออาจเป็นการกำหนดเฉพาะโทษ ชั้นสูง และโทษชั้นต่ำ หรือในบางกรณีอาจเป็นการกำหนดเป็นสัดส่วนกับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งก็ได้ (วรารณ ศิริสังข์วัฒน์,2540:41)

2.2.3 การกำหนดโทษปรับแบบระบบวันปรับ

“ระบบวันปรับ”(Day-Fine System) หมายถึง ระบบการลงโทษที่ไม่กำหนดแน่นอนตายตัว โดยอัตราค่าปรับจะกำหนดจากปัจจัย 2 ประการ ได้แก่ ปริมาณวันปรับซึ่ง

กำหนดตามความหนักเบาของความผิดที่ได้กระทำและปริมาณเงินซึ่งจะแปรตามสถานะทางเศรษฐกิจของผู้ต้องโทษปรับโดยคิดคำนวณจากรายได้ต่อวันของผู้ต้องโทษแต่ละราย (วีรพล ปานะบุตร, 2522:28) โดยมีหลักการสำคัญว่า ผู้กระทำความผิดแต่ละคนย่อมมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่เท่าเทียมกัน การลงโทษปรับที่มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดเป็นเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษ ดังนั้น ความหนักเบาของอัตราโทษในระบบนี้จึงพุ่งเล็งไปที่ปริมาณวันปรับเป็นสำคัญ

ปัจจัยประการสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดค่าปรับในระบบวันปรับคือการคำนวณรายได้ต่อวันของผู้ต้องโทษปรับเนื่องจากการปรับตามสภาพทาง การเงินที่แท้จริงค่าปรับจึงแปรตามฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ต้องโทษปรับ และในการปรับจะพุ่งเล็งไปที่ปริมาณวันปรับเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากความหนักเบาของการกระทำผิด บุคคลที่ ต้องโทษย่อมจะตระหนักว่า เมื่อตนถูกปรับเท่ากับตนได้ทำงานมาแล้วเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านั้นวัน โดยไม่มีรายได้เพราะยกรายได้ให้แก่รัฐเป็นค่าปรับในการกระทำความผิดซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สำนึกในการกระทำผิด

2.2.4 การลงโทษตามจำนวนเท่าของผลประโยชน์ที่ได้รับ

การลงโทษตามจำนวนเท่าของผลประโยชน์ที่ได้รับ ได้แก่การเพิ่มอัตราส่วนโทษของโทษปรับที่มีอยู่เดิมเป็นสองเท่า สามเท่า หรือมากกว่านั้นโดยมักจะพบได้มาในความผิดบางประเภท ตามกฎหมายหรือพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มุ่งคุ้มครองเศรษฐกิจหรือผลประโยชน์ของสาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โทษปรับมีความสอดคล้องกับปริมาณความเสียหายทางเศรษฐกิจที่สังคมได้รับการกระทำความผิด และถือเป็นการลงโทษที่สาสมและทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเข็ดหลาบ(จิรวุฒิ ลิปิพันธ์, 2550:21)

ทฤษฎีนี้จะคำนวณโทษปรับโดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ 2 ประการ คือ

1.) ผลกำไรที่ได้จากการกระทำผิดซึ่งคำนวณได้อย่างใกล้เคียง
2.) ผลทางศีลธรรมและความรุนแรงของการกระทำผิด

3. การกำหนดโทษปรับในคดีทำลายพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายต่างประเทศ

การกำหนดโทษปรับกรณีทำลายพื้นที่ป่าไม้ในต่างประเทศนั้น แต่ละประเทศได้มีการกำหนดอัตราโทษปรับแตกต่างกันออกไปหลายลักษณะ โดยประเทศที่จะนำมาศึกษาเป็นกรณีที่มีการกำหนดโทษปรับในคดีทำลายพื้นที่ป่าไม้แตกต่างจากประเทศไทย ได้แก่ ประเทศฟินแลนด์ และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันซึ่งกำหนดโทษปรับในคดีทำลายพื้นที่ป่าไม้ตามระบบวันปรับ และประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกาซึ่งกำหนดโทษในคดีทำลายพื้นที่ป่าไม้แบบอัตราตายตัวโดยกำหนดโทษขั้นสูงเป็นสัดส่วนกับปัจจัยบางประการ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การกำหนดโทษปรับแบบระบบวันปรับ (Day-Fine System)

3.1.1 ประเทศฟินแลนด์

ในประเทศฟินแลนด์นั้น ได้มีการกำหนดความผิดและกำหนดโทษปรับกรณีการทำลายพื้นที่ป่าไม้ไว้ใน 2 ส่วน คือ ในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฟินแลนด์ และในกฎหมายเฉพาะ คือ Nature Conservation Act กำหนดให้คำนวณอัตราค่าปรับที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดตามระบบวันปรับ (Day-Fine System) โดยพิจารณาจากจำนวน (Number) และปริมาณ (Amount) ในส่วนของจำนวนวันปรับความผิดกรณีทำลายพื้นที่ป่าไม้นั้น ประเทศฟินแลนด์ได้กำหนดอัตราขั้นต่ำและขั้นสูงไว้เช่นเดียวกับกรณีทั่วไป คือ ขั้นต่ำ 1 วันปรับ และขั้นสูง 120 วันปรับ กฎหมายได้กำหนดให้ผู้ที่ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อทำลาย หรือทำให้เสียหายซึ่งพืชหรือต้นไม้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับการคุ้มครองตาม Nature Conservation Act (1096/1996) โดยผิดกฎหมายมีความผิดฐานกระทำความผิดต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ หรือ Nature Conservation offence และในหมวด 48a มาตรา 3 กำหนดให้การตัดต้นไม้ที่เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติหรือคำสั่งเกี่ยวกับการทำไม้เชิงพัฒนา หรือการทำไม้แบบมีการทดแทนตาม Forest Act (1093/1996) หรือการจงใจใช้พื้นที่ป่าไม้โดยฝ่าฝืน Forest Act หรือเงื่อนไขการอนุญาตตามกฎหมาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายหรืออันตรายต่อสิ่งมีชีวิตซึ่งมีความโดดเด่นในธรรมชาตินั้น และเป็นส่วนสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้ อันเป็นการก่ออันตรายต่อการอนุรักษ์สิ่งซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของธรรมชาติบริเวณดังกล่าว มีความผิดฐานกระทำความผิดต่อการทำป่าไม้ หรือ Forestry offence โดยความผิดทั้ง 2 ฐานนั้น มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน 2 ปี

3.1.2 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตามประมวลกฎหมายอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กำหนดให้การลงโทษปรับเป็นไปตามระบบวันปรับ (Day-Fine System) โดยการคำนวณอัตราค่าปรับที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น จะพิจารณาจากจำนวนวันของโทษปรับและอัตราโทษปรับต่อวัน จำนวนวันของโทษปรับนั้น มีหลักการพิจารณากำหนดเช่นเดียวกับประเทศฟินแลนด์ คือพิจารณาจากความมิชอบด้วยกฎหมายของการกระทำผิดและความน่าตำหนิของตัวผู้กระทำผิด (Unrechts und Schuldgehalt der Tat) ซึ่งกฎหมายได้กำหนดจำนวนวันปรับขั้นต่ำสุด คือ 5 วันปรับ และจำนวนวันปรับขั้นสูงสุด คือ 360 วันปรับ ส่วนอัตราโทษปรับต่อวันจะมีการคำนวณเมื่อได้มีการกำหนดจำนวนของโทษปรับแล้ว ในกรณีนี้กฎหมายได้กำหนดกรอบไว้โดยให้ขั้นต่ำสุดของอัตราโทษปรับต่อวันอยู่ที่ 1 ยูโร และอัตราขั้นสูงสุดอยู่ที่ 5,000 ยูโร ซึ่งอัตราโทษปรับต่อวันดังกล่าวจะพิจารณาจากสถานะทางการเงินและสภาพส่วนตัวของผู้กระทำผิด ประมวลกฎหมายอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งเป็นกฎหมายระดับสหพันธรัฐ โดยได้กำหนดไว้ในมาตรา 329 ข้อ 3(5) และ (7) อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่ออันตรายต่อพื้นที่ที่ต้องการการคุ้มครอง โดยบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ผู้ใดที่แผ้วถางป่าไม้ หรือทำลาย หรือนำออกไปซึ่งพืชที่ได้รับการคุ้มครองตาม Federal Nature Conservation Law ซึ่งอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์หรืออุทยานแห่งชาติมีความผิดและมี

โทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี ส่วนในกรณีที่เป็นกรณีก่อทำโดยประมาทให้มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน 3 ปี ตามมาตรา 329 ข้อ 4(2)

3.2 การกำหนดโทษปรับแบบอัตราตายตัว

ในประเทศอังกฤษ ได้มีการกำหนดโทษปรับกรณีทำลายป่าไม้หรือการตัดต้นไม้โดยผิดกฎหมายตามอัตราตายตัว ทั้งการกำหนดอัตราโทษขั้นสูงเป็นจำนวนเงินจำนวนหนึ่งหรือเป็นสัดส่วนกับมูลค่าของต้นไม้ที่ถูกทำลาย

3.2.1 ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษนั้น ได้มีการกำหนดความผิดและกำหนดโทษปรับในกรณีตัดหรือทำลายต้นไม้ซึ่งต้องได้รับอนุญาตโดยไม่มีใบอนุญาตเป็นสัดส่วนกับมูลค่าของต้นไม้ที่ถูกตัดทำลาย โดยกำหนดไว้ให้ผู้ใดที่ตัดต้นไม้ซึ่งต้องได้รับอนุญาต โดยไม่มีอำนาจตามใบอนุญาตตัดต้นไม้แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความผิดและมีโทษปรับไม่เกินระดับ 4 ตามตารางอัตราโทษปรับ มาตรฐาน(standard scale) โดยกำหนดไว้ที่ 2,500 ปอนด์ หรือไม่เกินสองเท่าของมูลค่าต้นไม้ที่ถูกตัดทำลายตามที่ปรากฏในการพิจารณาของศาล แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า

3.2.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดความผิดและกำหนดโทษปรับในกรณีทำลายป่าไม้ที่มีไว้เพื่อการอนุรักษ์หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งได้กำหนดให้ผู้ใด ตัด หรือทำให้เสียหาย หรือทำลายโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งต้นไม้ที่เจริญเติบโต หรือยืนต้นหรือมีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ของชนเผ่าอินเดียน หรือยึดถือครอบครองโดยชนเผ่าอินเดียนซึ่งอยู่ระหว่างการแบ่งกรรมสิทธิ์โดยรัฐหรือระหว่างที่พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในระยะเวลาห้ามโอนโดยปราศจากความยินยอมของสาธารณรัฐ มีความผิดและมีโทษปรับภายใต้บทบัญญัติของ Title 18 หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ และได้กำหนดให้ผู้ใดเข้าไปในพื้นที่ป่าของชาติหรือไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่ได้รับอนุญาตในระหว่างที่ถูกปิดตามหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรประกาศต้องระวางโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ ภายใต้บทบัญญัติของ Title 18 โดยศาลสามารถกำหนดโทษปรับต่อความผิดกรณีทำลายป่าไม้โดยใช้อัตราโทษขั้นสูงไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์สหรัฐสำหรับบุคคลธรรมดาได้

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการกำหนดโทษทางอาญาในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ

การบัญญัติอัตราโทษปรับตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติของประเทศไทยในปัจจุบันมิได้ทำให้การลงโทษปรับเป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เนื่องจากโทษปรับที่กำหนดแบบตายตัวนั้น ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการลงโทษ ไม่เกรงกลัวต่อการบังคับโทษปรับและมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำอีกในอนาคต

4.1 วิเคราะห์บทกำหนดโทษทางอาญาและการบังคับใช้โทษปรับในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507

แม้พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 จะได้บัญญัติโทษไว้ทั้งจำคุกและปรับ ในอัตราที่สูงพอสมควร แต่เนื่องจากแรงจูงใจในผลประโยชน์ตอบแทนจากการกระทำความผิดนั้น มากกว่าโทษปรับตามกฎหมายหลายเท่าตัว จึงทำให้ผู้กระทำความผิดตัดสินใจที่กระทำความผิด จึงส่งผลให้พื้นที่ป่าสงวนถูกทำลายได้อย่างต่อเนื่อง สูญเสียพื้นที่ป่าสงวนในแต่ละปีในปริมาณ มหาศาล

4.1.1 ปัญหาเรื่องบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507

บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวน แห่งชาติไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษตามกฎหมายว่าด้วย ป่าไม้ให้สูงขึ้นด้วย แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษเมื่อปี พ.ศ. 2522 แล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่า กระทำความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนยังหาได้ลดน้อยลงไม่ ทำนองกลับกันปรากฏว่าการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการบุกรุกป่าสงวน ตัดไม้ ทำลายป่า ยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับจากทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวมีจำนวนมหาศาล ประกอบ กับบทบัญญัติอัตราโทษตามกฎหมายไม่เหมาะสมกับกาลสมัย โดยมีอัตราโทษต่ำ ผู้กระทำ ความผิดจึงใช้จุดอ่อนของกฎหมายดังกล่าวแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ต่อเนื่องและมากขึ้นตามลำดับ

4.1.2 ปัญหาการนำหลักการในประมวลกฎหมายอาญา มาบังคับใช้กับการกระทำผิด ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507

กฎหมายอาญาของไทยจึงได้บัญญัติให้ศาลพิพากษาลดโทษให้กับผู้กระทำ ความผิด ถ้าผู้กระทำความผิดให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 78 การให้การรับสารภาพของผู้กระทำความผิดกฎหมายป่าไม้ ไม่ใช่ผู้ที่ สำนึกถึงผลของการกระทำความผิดของตนแต่อย่างใด แต่ที่รับสารภาพเพราะต้องการให้ศาลลด โทษทั้งจำคุกและปรับ ส่วนโทษจำคุกก็จะได้รับการพิจารณาให้รอการลงโทษตามระยะเวลาตามที่ ศาลกำหนด

4.1.3 ปัญหากระบวนการพิจารณาและการกำหนดโทษ

กระบวนการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนไม่ค่อยจะมีปัญหายุ่งยาก มากนักเพราะเป็นคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพตั้งแต่ชั้นสอบสวนถึงชั้นพิจารณาแก่จำเลย ก็จะขอ ความกรุณาต่อศาลให้รอการลงโทษ แต่จะมีปัญหาในเรื่องการกำหนดโทษปรับของศาล เนื่องจาก พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติของไทยเป็นระบบการกำหนดโทษปรับแบบตายตัว การลงโทษ ปรับจะมากมายเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำความผิด ตลอดจนผลกระทบต่อสภาพ การทำลายว่ามากขนาดไหน แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้ แม้ว่าตาม พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 จะได้กำหนดอัตราโทษปรับต่อกรณีการกระทำ

ความผิดต่อป่าสงวนโดยจำแนกตามปัจจัยต่างๆ ไว้เพื่อให้เหมาะสมกับการกระทำความผิดแต่ละกรณี แต่การกำหนดอัตราโทษปรับดังกล่าวยังคงเป็นอุปสรรคต่อการบังคับใช้เพื่อปกป้องคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยอัตราโทษที่กำหนดอาจทำการลงโทษไม่สามารถยับยั้งการกระทำความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนได้

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการบังคับโทษปรับในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ของประเทศไทยกับต่างประเทศ

เมื่อเปรียบเทียบมาตรการบังคับโทษของประเทศไทยกับต่างประเทศแล้ว จะเห็นได้ว่าประเทศไทยควรมีการเปลี่ยนแปลงระบบการลงโทษปรับของประเทศไทยในปัจจุบันจากระบบการกำหนดโทษปรับแบบตายตัว หรือ(Fixed sum System) เป็นระบบวันปรับ หรือ(Day Fine System) ตามประมวลกฎหมายอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อให้การลงโทษปรับเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษที่มุ่งบังคับกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด และทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการลงโทษ เนื่องจากโทษปรับที่กำหนดแบบตายตัวตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติของไทยในปัจจุบันนั้น มีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การบังคับใช้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อาจไม่ยุติธรรมสำหรับผู้กระทำความผิดซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการบังคับโทษปรับ ทำให้ผู้ต้องโทษปรับที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ซึ่งไม่สามารถชำระค่าปรับได้ต้องถูกบังคับโทษโดยการกักขังแทนค่าปรับ

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ได้ปรับปรุงอัตราโทษครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ.2522 ซึ่งเป็นเวลากว่าสี่สิบเจ็ดปีแล้ว อัตราโทษตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงถือว่าไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้พัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดตลอดเวลา มีการวางเครือข่าย มีการทำงานที่ลับซับซ้อนโยงใยกับบุคคลหลายฝ่ายหลายอาชีพ ทำให้กฎหมายไม่สามารถเข้าไปจัดการกับบุคคลเหล่านี้ได้ การกำหนดโทษปรับตามกฎหมายไทยกำหนดไว้ในลักษณะอัตราตายตัว(Fixed sum system) ซึ่งกำหนดไว้ต่ำมาก โดยการกำหนดเป็นจำนวนเงินขั้นสูงและขั้นต่ำซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบัน ไม่สามารถยับยั้งการตัดไม้ทำลายป่าของบุคคลกลุ่มดังกล่าวได้ เนื่องจากโทษปรับที่กำหนดไว้มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดและผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับจากการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกำหนดโทษปรับตามอัตราโทษดังกล่าวไม่อาจทำให้การลงโทษปรับต่อกรณีบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าสงวนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ทั้งหมด รวมทั้งเมื่อได้พิจารณาถึงอัตราโทษกรณีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าสงวนตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 แล้ว จะเห็นได้ว่าการกำหนดอัตราโทษไม่เอื้อ

ต่อการกำหนดโทษปรับที่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดและความเสียหายที่สังคมได้รับอย่างเสมอภาค

ดังนั้น การนำโทษปรับตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดต่อพื้นที่ป่าไม้อันเป็นผลมาจากการกระทำความผิดหรือผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับจากการกระทำความผิด เว้นแต่การกำหนดโทษตามอัตราโทษดังกล่าวจะก่อให้เกิดความยุ่งยากหรือใช้ระยะเวลาในการพิจารณาเกินสมควร ศาลสามารถกำหนดโทษปรับต่อความผิดเกี่ยวกับป่าสงวน โดยใช้อัตราโทษขั้นสูงไม่เกิน 3,000,000 บาทเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกาปรับใช้กับความผิดทางอาญากรณีบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทย จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้โทษทางอาญาสามารถปกป้องคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรมกับการกระทำความผิดทุกกรณีและมีผลสัมฤทธิ์ในเชิงป้องปรามและยับยั้งมิให้มีการกระทำความผิด อีกทั้งปัญหาการนำหลักการในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78 มาบังคับใช้กับความผิดในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติในเรื่องเหตุบรรเทาโทษ หากจำเลยให้การรับสารภาพทางกฎหมายถือว่าผู้กระทำความผิดสำนึกในการกระทำความผิดของตนรับสารภาพ การรับสารภาพผู้กระทำความผิดก็เพราะทราบว่าศาลจะต้องพิจารณาลดโทษให้กับตนโดยแน่แท้ การรับสารภาพก็เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับจากคำรับสารภาพของตนมากกว่ามาตรการโทษปรับในความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติจึงไม่บรรลุลผลเท่าที่ควร

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากรณีดังกล่าว ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ควรแก้ไขพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 โดยกำหนดโทษในความผิดแต่ละฐาน โดยกำหนดอัตราโทษปรับไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับจากการกระทำความผิด

5.2.2 นำการลงโทษปรับตลอดเวลาที่กระทำความผิดมาใช้ในความผิดฐานกระทำการตามมาตรา 14 ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

5.2.3 นำหลักการเกี่ยวกับนิติเศรษฐศาสตร์มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดค่าปรับเพื่อให้เหมาะสม เป็นธรรม และบรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เช่น เพิ่มอัตราโทษปรับให้หนักขึ้น

5.2.4 ไม่นำเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78 มาบังคับใช้กับความผิดเกี่ยวกับป่าสงวนโดยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507

5.2.5 กำหนดบทบัญญัติที่เกี่ยวกับโทษทางเลือก โดยการฟื้นฟูหรือมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูพื้นที่ป่าตามวิธีการและแผนงานที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกทำลาย

5.2.6 ให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม ด้านนิเวศวิทยาและด้านทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ประสานงานกับพนักงานอัยการในการให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดค่าปรับเมื่อพนักงานอัยการขอความเห็น เพื่อจะได้ค่าปรับที่เหมาะสมและเป็นธรรม

บรรณานุกรม

- กิตติ คำมี. (2550). โทษปรับทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ (สารนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิรัฐ ลิปิพันธ์. (2550). รายงานผลการวิจัยเรื่องปัญหาโทษปรับในประเทศไทย. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ปกป้อง ศรีสนิท. (2559). กฎหมายอาญาชั้นสูง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- ผจงจิตต์ อธิคมนันท์. “สังคมวิพากษ์ว่าด้วยอาชญากรรมและการลงโทษ”. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรัญ สุวรรณบุบผา. (2518). หลักอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อัจฉริยา ชูตินันท์. “อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา”. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- วารภรณ์ ศิริสัจจวัฒน์. (2540). โทษปรับ : ศึกษากรณีระบบวันปรับ (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปกป้อง ศรีสนิท. “การวิเคราะห์โทษทางอาญาด้วยหลักนิติเศรษฐศาสตร์”. วารสารนิติศาสตร์ปีที่
39. ฉบับที่ 3. (กันยายน-ธันวาคม 2553)
- วีรพล ปานะบุตร. (2522). โทษปรับในสวีเดน. วารสารอัยการ, 2(14), 28.
- Francis T. Cullen, Pamela Wilcox (2010). Encyclopedia of Criminology Theory.
India: SAGE Publication.
- Harry E. Allen and Others. (1981). Crime and Punishment. New York: Free Press.
- J.D. Mc Clean and WOOD J.C. (1969). Fine and Monetary Penalties, Criminal Justice
and Treatment of Offenders.